

listopad 1968
ročník 10, číslo 9

Společnost
pro Vědy a Umění
Spoločnosť
pre Vedy a Umenie

Zprávy SVU

redaktor: Jan Lorenc

MEMORANDUM SVU UNIVERSITÁM SVĚTA

K 28. říjnu 1968 Společnost pro vědy a umění rozestala všem universitám svobodného světa memorandum, podepsané předsedou dr. Jaroslavem Němcem a gen. tajemníkem dr. Hanušem Lexou; české znění je toto:

V době, kdy sovětské vojenské jednotky a jednotky zemí Varšavského paktu přepadly Československo, kdy vlády většiny demokratických zemí mlčí k tomuto zločinu, v době, kdy moho členů Spojených národů předstírá, že se nic nestalo, československemu lidu zbývá jediné forum, kde právo a pravda nemohou být potlačeny bodákem, koupeny zlatem, obelstěny diplomacii a netečně zapomenuty. Tímto forem jsou university světa, zdroj vědění a tedy i zdroj pravdy a zároveň, podle Komenského, i "officinae summae humanitatis" — strážcové lidskosti a mravnosti.

Společnost pro vědy a umění, nepolitická organizace čítající na 1200 vědců a umělců ve svobodném světě, obrací se v zastoupení opět umlčené starobylé Karlovy university, jakož i jménem ostatních porobených československých univer-

sit, k sesterským universitám celého světa, aby protestovala jak proti okupaci, tak proti úpadku veřejné mravnosti ve světě. V minulosti tyto skutečnosti vždycky signalisovaly blížící se katastrofu.

Ani nám, ani institucím, jejichž jménem jsme nejen oprávnění, ale povinni mluvit, nejde o vměšování do vnitřních československých poměrů. Jde nám pouze o to, aby Československo, s jehož staletou kulturou seznamujeme svět, bylo svobodné, aby Češi a Slováci ve své zemi mohli mluvit a psát svobodně a aby si rozhodovali o svých záležitostech sami, bez sovětského teroru. Nedávejte se másti slovy oficiálních mluvčích okupovaného Československa, že souhlasí s okupací a omezením svých svobod. Jednají pod hrubým nátlakem, aby legalisovali sami násilí na nich spáchané.

pokr. str. 58

Nemůžeme mlčet, jestliže Sověty a jejich pomocníci porušují v okupované zemi základní lidská práva, k jejichž dodržování se nescíslněkrát samy zavázaly. Musíme varovat před doktrínou zvanou "Brežněvovou", uveřejněnou v Moskevské Pravdě dne 25. září 1968 v článku nadepsaném "Svrchovanost a mezinárodní povinnosti socialistických zemí," že právo a právní normy platné pro vzájemné styky socialistických zemí podléhají zákonům třídního boje podle nauky marxismu-leninismu. Tato doktrína je v rozporu nejen se všemi základy mezinárodního práva a charty Spojených národů, ale přiči se především také mravním základům evropské civilizace a naznačuje další plánované okupace všude tam, kde se moskevský komunismus bude cítit ohrožen.

Prosíme Vás, abyste pomohli československému lidu v jeho novém boji o svobodu, ne zbraní, ale slovem — pravdou, která je nakonec silnější než jakýkoliv pancíř, již nezadrží sebevětší armády a nezatkne žádná policie.

Předpokládáme, že srpnové události ve střední Evropě budou předmětem diskusí mezi členy Vaší fakulty i mezi studenty; budou-li mítí zájem o dokumentační materiály, rádi jim je dáme k dispozici. Myslíme, že asi dojdou ke stejnému závěru jako my, že nacistický "Drang nach Osten" byl vystřídán stejně surovým sovětským imperialismem.

Nepochybujeme o závěrech diskuse, protože není těžko rozlišit vraha od vražděného.

Máme k Vám ještě jednu prosbu: pomůžete-li v nastávajícím exodu československým intelektuálům jakýmkoli způsobem, aby mohli v zahraničí pokračovat v boji za své ideály, zajistíte si vděčnost těžce zkoušeného československého lidu toužícího po svobodě a míru, který pro tyto statky znovu a znovu bojuje po dlouhá staletí svých dějin, který však ztratil na 200,000 osob z řad své inteligence pod nacismem a další desítky tisíc za sovětského stalinismu. Pomozte zachránit, co se zachránit dá.

Adresář SVU

Eva Rechciglová připravila druhé vydání ročenky a adresáře členstva SVU. Tak jako v prvním vydání publikace obsahuje základní informace o členech SVU (místo, datum narození, povolání a působišť, soukromá adresa vzdělání specialisace a zájmy). Členové jsou v publikaci seskupeni též geograficky (t.j. podle zemí, státu a měst) a podle specialisace. Mimo to obsahuje nejdůležitější údaje o Společnosti o jejíh účelu, jejich začátcích, dnešní organizaci, činnosti a publikacích.

Členové si mohou ročenku zakoupit za cenu \$4.00; jinak se prodává za \$6.00. Dá se očekávat, že tato publikace, tak jako její předchůdce, se stane naším "best-sellerem." Takřka 50% členů SVU změnilo svá působišť během posledních dvou let a mimoto počet členstva se v tomto období podstatně zvýšil.

Zprávy SVU (CSASA News) — Date of issue: November 1968 — Issued monthly except during July and August — Volume 10, Number 9 — Publisher: Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc. — Known office of publication: Room 1121, 381 Park Avenue South, New York, N. Y. 10016 — Annual subscription price: non-members CSASA: \$3.00; members CSASA: \$1.50 paid as part of dues — Application to mail at 2nd class postage rates is pending at New York, N.Y.

Z naší hudby

Dne 17. října nešťastnou náhodou zkolidovaly v New Yorku dva koncerty, a to koncert Bavorského rozhlasového orchestru pod taktovkou Rafaela Kubelíka a koncert Bostonské filharmonie pod taktovkou Ericha Leinsdorfa . . . a oba měly na programu Janáčkovu Sinfoniettu! Bostonská filharmonie mimo to zahrála "Z českých luhů a hájů" a Dvořákovu 8. symfonii. V neděli 20. října byl na programu ve Philharmonic Hall, Lincoln Center, koncert českého pianisty Ivana Moravce, který zařadil mimo jiné Janáčkovu revoluční sonátu.

Dojemné bylo gesto šéfa Hartfordského orchestru "Mozart Festival Orchestra," Baird Hastingsa, který měl koncert v Town Hall v New Yorku 27. září. Začátkem září se Hastings obrátil na SVU se žádostí, abychom mu doporučili krátkou českou skladbu pro smyčcový orchestr, že by ji chtěl přidat k ohlášenému programu jako projev sympatie pro statečnou postoj Čechů a Slováků v srpnových dnech 1968. Na doporučení gen. tajemníka provedl pak Sukovu meditaci na Svatováclavský chorál op. 35; neopomenul také ohlásit obecnstvu, proč tuto skladbu přidal (na programech byla již uvedena), což mu vyneslo potlesk na začátku i na konci této překrásné skladby na téma "Nedej zahynouti nám ni budoucím".

HJL

RUDOLF FIRKUŠNÝ koncertoval v první polovině letošního roku v západní Evropě (v Paříži mu ale vystoupení překazily červnové nepokoje). V Bernu se mu narodil syn Igor (má už dceru Veroniku). První koncert na americké půdě měl v Clevelandu při slavnostním otevírání Blossom Center s clevelandskou Filharmonii pod taktovkou Jiřího Szella. Po té Firkušný koncertoval v Aspen, Colorado, v Ann Arbor, Michigan, a pod taktovkou Steinbergovou (který pochází také z Československa) v Saratoga Springs, New York. Podzimní sezónu zahájil českým koncertem v newyorské Carnegie Hall na oslavu padesátého vý-

ročí Čs. republiky. Další koncerty v New Yorku bude mít v prosinci, a to s orchestrem Musica Aeterna pod taktovkou Waldmannovou; bude hrát Janáčkovu Capriccio. Po té v Lincoln Center s newyorskou Filharmonii pod taktovkou Giuliniho, kde bude hrát koncert číslo dvě od Bohuslava Martinů. V prosinci bude Firkušný koncertovat také v Kalifornii, a to v Oaklandu a v Berkeley. V květnu příštího roku pak v San Francisku. Od ledna 1969 do konce března bude mít další turné po Evropě.

KAREL ANČERL, dirigent České filharmonie, byl na návštěvě v Clevelandu, když došlo k invazi do ČSSR. Rozhodl se odložit návrat na neurčito a podepsal čtyřletou smlouvu s Torontskou symfonií. Členové jeho rodiny už přijeli z Prahy za ním.

PROF. JOŽA KARAS, který učí hudbu na Hartfordské universitě v Connecticutu a je členem tamního symfonického orchestru, byl v posledních měsících čtyřikrát interviewován redakcí deníku Hartford Times; v článkách, které pak vyšly, podává informace nejen o událostech v ČSSR, nýbrž i o posledním sjezdu SVU ve Washingtonu.

IVAN MORAVEC, pianista, byl pozván organizátory prvního mezinárodního festivalu pianistů v New Yorku, aby na něm vystoupil místo ruské pianistky Belly Davidovičové, které americké úřady odmítly návštěvní visum — podle tiskové zprávy v rámci omezení, k nimž dala podnět invaze do ČSSR.

RAFAEL KUBELÍK, nyní hlavní dirigent orchestru bavorského rozhlasu, vyzval hudebníky ve svobodném světě, aby přerušili umělecké styky se státy Varšavského paktu, jejichž vojska vpadla do Československa. Podle poslední zprávy, která nám došla, se ke Kubelíkově protestu přidružilo zatím 31 umělců, mezi nimi Jehudi Menuhin, Arthur Rubinstein, Pierre Fournier.

SVU MÁ SKORO 1.200 ČLENŮ

HANUŠ J. LEXA

Zatím, co tiskárna pracuje na novém vydání úplného seznamu členů (*Directory*) SVU podle stavu z konce července 1968, můžeme prozradit některá statistická data, která budou jistě zajímat čtenáře Zpráv. Data tohoto druhu nemohou nikdy být stoprocentně správná, protože dostáváme téměř denně nové členské přihlášky a bohužel také občas oznámení o úmrtí členů SVU; také místní rozvrstvení členstva podléhá stálým změnám protože členové, kteří vyučují na kolejích a univerzitách, mohou být na jeden rok nebo i semestr v Kalifornii a pak najednou třeba v Chicagu nebo Bostonu, Washingtonu nebo v cizině.

V době třetího sjezdu jsme dosáhli první tisícovky členů SVU; podle přírůstku členů od té doby jsme se domnívali, že celkový počet členů dosáhl do léta letošního roku téměř 1.300. Zjistilo se však, že při tom nebyl vzat zřetel na úbytek členů úmrtím; skutečný stav členů nedosáhl ještě 1.200.

I nadále necelá polovina všech členů SVU je organizována v pracovních skupinách v New Yorku, Los Angeles, Washingtonu, Chicagu, Torontu, Montrealu, v Mnichově a v Anglii. Doufáme, že bude možno založit brzy další pracovní skupiny, na př. ve státě Ohio, a oživit činnost jiných. Přehled rozvrstvení členů SVU v padesáti státech USA a distriktu Columbia ukazuje, že máme přes 200 členů jen v jednom státě (New York), přes sto členů v Kalifornii, kolem 75 členů ve státě Illinois a ve Washingtonu a okolí, od 20 do 35 členů v šesti státech (Maryland, Massachusetts, New Jersey, Ohio, Pennsylvania a Virginia), od 10 do 20 členů ve čtyřech státech (Connecticut, Florida, Texas a stát Washington), a méně než 10 členů v 29 státech USA. Jen v osmi státech (Alabama, Arkansas, Idaho, Maine, Mississippi, Montana, South Dakota a Wyoming) je dosud "terra incognita" beze členů SVU. V Kanadě poměrně

největší počet členů SVU má bydliště v Torontu (54) a Montrealu (35); dále v provinciích Ontario (50), Quebec (7) a ostatních kanadských provinciích (17). Celkový počet členů SVU v Evropě (110) je rozvrstven v Německu (27), Velké Británii (24), Francii (14), Itálii, Rakousku a Švýcarsku (po 9) a jiných zemích. Počet členů SVU ve střední a jižní Americe je dosud poměrně malý, celkem jen 27, ostatní cizina 16. Často ovšem členové SVU jsou roztroušeni po celém státě nebo celé zemi, takže dosud nebylo možno založit nové pracovní skupiny.

Věříme, že nás čeká ještě mnoho organizační práce. Pro další rozvoj SVU bude velkou pomocí, budou-li nás členové v zemích a státech dosud "neorganizovaných" upozorňovat na Čechy a Slováky, kteří by případně měli zájem o to, aby se stali členy SVU. Osobní styk s případnými "kandidáty" je ovšem velmi důležitý a dokáže mnohem více než dopisy z ústředí.

Dosavadní rozdělení členů na řádné a přispívající bylo během posledního roku předmětem živých debat. Skutečnost, že podle dnešního stavu jen asi 10% členů bylo zařazeno do kategorie členů přispívajících, je podkladem dvou protichůdných návrhů, které studuje komise pro stanovy a jednací řády: Bud' to aby byla jen jediná jednotná kategorie členů anebo aby členové byli rozděleni do tří kategorií podle původního návrhu stanov. Členské příspěvky byly naposled zvýšeny na \$7.50 ročně (\$10 ročně pro manžele) v roce 1963; snížené sazby platí pro Evropu (\$5 a \$8), jižní a střední Ameriku (\$3 a \$5), a studenty (\$3.50 s výjimkou jižní a střední Ameriky). Kancelář SVU rozeslala účty na jaře r. 1968. Pokladník rád konstatuje, že většina členů platí příspěvky bez upomínky; bude však nutno rozeslat znovu upomínky těm,

pokr. na příští straně

POTENCIAL PRE NÁBOR

V. E. ANDIC

Na 3. vedeckom sjazde na kolumbijskej univerzite v roku 1966 redaktor Jozef Martínek jeden z našich najstarších členov, sa prihovárал za obnovu Komenského klubov na amerických vysokých

školách. Tieto Komenského kluby, podobne ako Kollárove kluby (na pr. na Pittsburghskej univerzite) boli populárne a úputali hodne mladých vedeckých pracovníkov a umelcov. Redaktor Martínek, ktorý pozná krajskú Ameriku lepšie ako ktorýkoľvek z nás, upozornil takto na najpravdepodobnejší prameň, z ktorého by sme mohli regrutovať nové členstvo pre Spoločnosť pre vedy a umenia.

NOVÍ ČLENOVÉ SVU

Karel Boháček, Buffalo, New York
Vladimír Herčík, Paříž
Jan Iška, Chicago
Ivo Milan Klíma, New York City
Vladimír Měsíček, New York City
Anthony Paleček, Schoharie, New York
Gertrude W. Sládková, Washington, D.C.
Jan F. Trmal, Kingston, Rhode Island
Christine Trmalová, Kingston, Rhode Island

O potrebe získať študentov a mladých pracovníkov na poli vedy a umenia sa uvažovalo od založenia SVU pred desiatimi rokmi. Predsedníctvo a výbor na príklad rozhodli snížiť členský poplatok pre študentov na \$3.50 Záujem o študentov sa prejavil aj v článkoch v krajských časopisoch. Doteraz sme však nenarazili na účinný spôsob, ako získať ďalších členov z radov študujúcej mládeže. Tak sa stáva — čo je skoro ironické — že sa nám: namiesto viacej našských potomkov hlásia za členov americkí a kanadskí priatelia, ktorí sú ani nie čs. pôvodu, pre úctu k čs. vede a umeniu, pre krásne čs. tradície a bohatstvo, akým čs. vedecká tvorba a umenie prispeli k obohateniu svetovej kultúry a v poslednom čase ako protest proti sovietskemu násilnému záberu 21. augusta t.r.

LEXA — pokr. se str. 60

kteří dosud nezaplatili príspevky za bežný rok alebo dokonce ani za predešlé roky. Jen v prípadech, v nichž nedojde v dohľadné době odpoveď, nebo vnichž člen projeví nezájem o další členství, bude nutno provést řízení podle článku 8. stanov, podle něhož členství v SVU zaniká, "nezaplatil-li člen členské příspěvky po dva roky, ač byl dvakrát upomenut." Výjimky platí v případech sociálně opodstatněných, na př. jde-li o členy ve výslužbě, nemajetné, a nové uprchlíky. Jinak doufáme, že co nejdříve budeme moci zrušit členské kategorie platících a "neplatících".

Konečně lze rozeznávat ještě dvě členské kategorie podle toho, zda-li odebírají literární časopis SVU, *Proměny*. Dosud jen poměrně malé procento členů SVU odebírá *Proměny*; oběžníky rozeslané členům SVU na jaře 1968 nám získaly určitý počet nových odběratelů; doufáme, že jich bude ještě o hodně víc. *Proměny* právě dokončily pátý ročník; čím bude více odběratelů, tím spíše bude možno rozšířit rozsah i počet čísel, vydaných každý rok. Počítáme i zde s účinnou pomocí členů SVU.

Divajúc sa na možnosti získať ďalšie členstvo realisticky vidíme potencial pre nábor členstva takto:

1. Hlavným zdrojom pre našich nových členov sú doteraz exulanti, ktorí cítia mravnú a národnú zodpovednosť pestovať československú kultúru vo svete, bez ohľadu na zemepisnú polohu. Isteže, čs. vedecká a umelecká tvorba sa vždy snažila byť na svetovej úrovni. Aj zemepisne sme v Spoločnosti pre vedy a umenie svetovou organizáciou preto, že máme členov vo všetkých častiach sveta. Čím aktívnejší budú naši členovia nielen v Spojených štátoch a v Kanade, ale aj v krajinách európskych, ba aj v Austrá-

ZÁZNAMY

DR. JAROSLAV NĚMEC, předseda SVU, zorganizoval ve washingtonské Národní lékařské knihovně tříměsíční výstavu nazvanou Právo a lékařství; koncem září přednášel o počátcích soudního lékařství ve Spojených státech; v časopisu Fordhamské university *Thought* uveřejnil recenzi knihy prof. Howarda Kaminského *A History of the Hussite Revolution*. S velmi příznivým ohlaselem se setkala Němcova 29-stránková brožurka *Highlights in Medicolegal Relations*, která zaznamenává hlavní události na tomto poli od roku 2500 před Kristem do dnešní doby. Začátkem příštího roku vyjde další Němcova práce v tomto oboru, zejména bibliografie, o údobí 1736 až 1967; bude to 200-stránkový svazek *World List of Medicolegal Serials*.

ANDIC — pokr. se str. 61

lii, Ázii, Africe a v Latinskej Amerike, tým; budeme viac svetoví a tým viac zavážime. Hoci v tomto ohľade máme najmenej päť tisíc exulantov s vysokoškolským vzdelaním, ktorí by mohli byť členmi SVU, pravdou je nakoniec to, že kvalita tvorby našich členov bude závažnejšia, ako počet členov.

2. Treba však, dnes už je na to kritická doba, uvážiť, že v krajanských organizáciach, ako je ČSA (Československé Spolky Americké), Sokol, náboženské a športovné spolky, je na státisíce mladých členov. Prevažná väčšina z nich graduovala z vysokých škôl. Je medzi nimi mnoho takých, ktorí skvele vedecky pracujú a získavajú zaslužené uznanie vo svojich jednotlivých oboroch.

Nemáme inej možnosti sa k nim prihovoriť ako cestou ich spolkových časopisov. Na príklad Zprávy SVU prinášajú už roky ohlášky ČSA pre nábor nových členov do ČSA, prečo by sme my nemohli podobne ohlašovať nábor nových členov do SVU v ich spolkovom orgáne? Prečo by sme nemohli v orgáne ČSA a v iných krajanských spolkových časopisoch uverejňovať zprávy a články o čin-

DR. MILOSLAV REHCÍGL, místopředseda SVU, je redaktorem obšírného dvoudílného sborníku *Czechoslovakia Past and Present*, která vyjde pod záštitou Společnosti v holandském nakladatelství Mouton & Co. Sborník je založen na přednáškách proslovených na 2. sjezdu SVU. Má kolem 1,600 stránek a obsahuje 119 příspěvků psaných odborníky z různých oborů. První díl je věnován převážně čs. historii a čs. společnosti, druhý různým otázkám čs. vědy a umění. (Členové SVU si mohou sborník objednat prostřednictvím kanceláře se 40% slevou.)

PROF. JAN ZACH, který učí sochařství na universitě státu Oregon, obdržel cenu bostonské nadace Chapelbrook ve výši \$5 000. Použije jí na dohotovení expozice pro velkou výstavu svých prací v březnu příštího roku v uměleckém muzeu města Portland. Zach experimentuje s novou formou sochařství — — "suspended sculpture" — — v poměrně novém materiálu — — nerezavějící oceli, jak referuje jeden z oregonských listů v takřka celostránkové reportáži; na fotografiích vidíme obrovské trychtýřovité objekty zavěšené na drátech.

nosti SVU? Ako inak bude možno zakladať Komenského kluby na univerzitách, než tým, že mladí americkí vedeckí a umeleckí adepti na univerzitách vyvinú iniciatívu a s našou spolupracou započnú šíriť záujem a činnosť, ktorá bude mať za následok hlásiť sa za členov SVU?

Prirodzene že radi uvítame akékoľvek podnety a návrhy pre nábor nového členstva. Spoločnosť pre vedy a umenia má dnes historickú príležitosť byť strážcom kultúrnych a umeleckých hodnôt Čechov a Slovákov. Udalosti v Československu po 20. auguste, nám ukladajú priamo povinnosť, aby sme sa zastali spravедlivého zápasu spisovateľov, umelcov, a vedeckých pracovníkov v Československu, ktorí sa snažia o nehatenú činnosť (bez cenzúry) a o svetovosť čs. kultúry, ktorá si v minulosti získala svetový obdiv.

ANTONÍN CEKOTA, predseda pracovnej skupiny SVU v Toronte, vydal nedávno vyše tristo-stránkový anglický životopis Tomáša Bat'ua, pod názvom: *Entrepreneur Extraordinary*. Kniha vyšla nákladom Edície medzinárodných sociálnych vied v Ríme.

PROF. DR. MILIČ ČAPEK, ktorý bol jmenován "distinguished visiting professor of philosophy" na Kalifornskej univerzite v Davisu pro nynější akademický rok, přednášel na bostonské konferenci Americké filosofické společnosti na téma "Prof. Margenau o fyzikálním indeterminismu a svobodě," a na pařížském Mezinárodním sjezdu historiků věd na téma "Dva kritikové Newtona před Machem." O Machově biologické teorii poznání uveřejnil také článek v časopisu *Synthese*, a v časopisu *Actes du XI Congrès International d'Histoire des Sciences* článek "Einstein a Meyerson" a studii o současné platnosti Zawirského Historie koncepce času.

SNÍŽKOVO KRAJANSKÉ DIVADLO v New Yorku provede pod záštitou newyorské pracovní skupiny SVU v neděli 1. prosince ve 3 hod. odpoledne ve velkém sálu Českého domova v Astorii Čapkovu hru *Matka* k třicátému výročí autorova úmrtí a zároveň jako vzpomínku na jeho nedávno zesnulou choť Olgu Scheinplugovou.

PRACOVNÍ SKUPINA SVU V NEW YORKU si zvolila nový výbor na rok 1968/69 v tomto složení: Prof. dr. Vratislav Bušek, předseda; Jaroslav Šabat, místopředseda; arch. Václav Kalouš, pokladník; inž. Zdeněk A. Čapek, jednatel. Volby byly provedeny 13. září 1968 na návrh dosavadního předsedy newyorské pracovní skupiny dr. Hanuše Lexy. Před volbami podal dr. Lexa krátkou zprávu o činnosti skupiny za minulý rok a o průběhu 4. sjezdu SVU ve Washingtonu.

RED. KAROL BEDNÁR, autor knihy *Sokol Gymnastic Manual*, vydanéj Slovenskou telocvičnou jednotou Sokol v Amerike, sa nedávno dožil sedemdesiatky.

IVAN HERBEN

Český novinář Ivan Herben, zakládající člen Společnosti pro vědy a umění, a první tiskový referent a redaktor *Zpráv SVU*, zemřel náhle po srdeční mrtvici 25. října v Kalifornii v městě Pacific Grove, kde žil na odpočinku u svého syna a snachy.

Ivan Herben se narodil 26. února 1900 v Praze jako syn spisovatele Jana Herbeny. Po středoškolských studii navštěvoval důstojnickou školu v Hranicích, ale pak si za životní dráhu zvolil novinářství.

Před válkou byl redaktorem *Tribuny a Lidových novin*. Po nacistické okupaci ČSR se ihned zapojil do odboje a významně se uplatňoval v redakci podzemního časopisu *V boj*. Koncem roku 1939 byl zatčen a až do května 1945 byl vězněn v koncentračním táboře v Sachsenhausenu; z prožitých útrap se nikdy plně nezotavil.

Po válce se Herben stal šéfredaktorem *Svobodného slova*. V emigraci pracoval jako redaktor nejdříve v *New Yorkských Listech* a potom, po dobu 15 let až do odchodu na odpočinek, v rozhlasové stanici *Svobodná Evropa*.

Je autorem několika knih, včetně tří o T. G. Masarykovi a jedné o svém otci. A nespočetných článků a příspěvků uveřejněných v různých časopisech a sbornících. Těsně před smrtí m. j. přislíbil sledovat a excerptovat čs. krajaňský tisk v Americe pro *Zprávy SVU*. Budeme ho postrádat.

SBORNÍK příspěvků na počest sedmdesátin prof. dr. Václava Hlavatého *Perspectives in Geometry and Relativity*, který vyšel v roce 1966 pod záštitou SVU a nákladem Indiana University Press, si členové SVU mohou objednat prostřednictvím: kanceláře s 20% slevou, t.j. za \$12.00.

PROF. DR. JAN TRÍSKA ze Stanfordské university v Kalifornii uveřejnil (spolu s Davidem Finleyem z univ. koleje Colorado) v nakladatelství Macmillan 544-stránkové dílo *Soviet Foreign Policy*, vědeckou analýsu sovětského postupu v oblasti zahraniční politiky; kromě toho redigoval a vydal knihu *Constitutions of the Communist Party-States*, ve které jsou otištěny anglické překlady 36 ústavních dokumentů zemí s komunistickou vládou.

DR. LADISLAV RADIMSKÝ promluvil o významu *Otokara Březiny* pro českou literaturu a **PROF. JOHANNES URZIDIL**, čestný člen SVU, vylíčil Březinův vliv na německou literaturu, obzvláště na německé básníky pražské — a přečetl znamenitý německý překlad jedné z Březinových básní, který sám pořídil a uveřejnil v roce 1917 — na večírku, který u příležitosti stého výročí básnickových narozenin uspořádala pracovní skupina SVU v New Yorku 13. září. Paní Božena Helclová-Snížková a páni Oldřich Toman a Robert Horák recitovali Březinovy básně.

DR. MARGARETA E. OSTENOVÁ, členka SVU, napísala pre Informačný bulletin Knižnice amerického kongresu odborný referát o výstave, ktorou Knižnica prispela k washingtonským oslavám 50. výročia vzniku ČSR.

Výstava kníh a dokumentov o *kultúrnych* a politických dejinách Čechov a Slovákov, pripravená Dr. Ostenovou za spolupráce Dr. Pavla Horeckého, zahrňovala pamiatky od renezancie až po dnešok. Medzi nimi Bibliu kráľickú norimberský originál Postily z roku 1563, pôvodné bratislavské vydanie Štúrovej Náuky reči slovenskej, z pozostalosti profesora Hatalu, ďalej niektoré anglické listy Dvořákové a iné pamiatky.

Medzi exponátmi z novodobých dejín bola na výstavke kópia Vyhlásenia československej nezávislosti z 18. októbra 1918, ďalej tri listy T.G. Masaryka Wilsonovi, dva listy Jána Masaryka Lawrence A. Steinhardtovi, niekdajšie ru americkému veľvyslancovi v Prahe, a iné dokumenty.

ČSA stráží vaši budúcnosť

Někteří lidé, když slyší o životním pojištění, odpoví ihned, že žádné nepotřebují, že v ně nevěří, anebo že mohou své úspory lépe a výhodněji investovat. Takovou jednostrannou odpověď si prakticky nemůže dovolit nikdo z nás a nejméně živitel rodiny. Dokazovatelné zkušenosti potvrzují, že právě ti, kdo v životní pojištění "nevěří", stávají se obyčejně "věřícími", když už je pozdě.

Kolik tak zvaných "zkušených" investorů ztratilo poslední cent svých investic, kolik tak zvaných "pojištěných" spořitelů bylo zavřeno a vkladatel musel v obavách čekat dlouhou dobu na výplatu svých úspor a v mnohých případech část jich ztratit?

Za téměř sto patnáct roků existence jednoty ČSA jeden jediný člen nelitoval, že si zakoupil její bratrské životní pojištění. Otázeme-li se sami sebe, zda si dnes někdo může dovolit být bez životního pojištění, zdravý rozum za nás odpoví, že *nikdo*. Proto jednota ČSA dnes sdružuje ve svých řadách desetitisíce spokojených členů, kteří v její bratrské pojištění nejen věří, ale denně se o jeho výhodách přesvědčují.

V ČSA nejen že nic neriskujete, ale naopak proti největšímu riziku, které ohrožuje každého z nás, to jest nenadálé smrti, jste 100 procentně pojištěni jejím osvědčeným životním pojištěním.

ČSA má zastoupení ve většině států Unie. — Její adresa je: ČSA, 2138 So. 61st Court, Cicero, Illinois 60650. Zkušený personál je tam připraven podat vám ústně či písemně veškeré informace. — V jednotě ČSA budete šťastni a spokojeni.

NOVÝ REDAKTOR ZPRÁV

prosí členy SVU, aby mu posílali noticky o své činnosti, publikacích, atd. do newyorské kanceláře SVU.
